

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 33.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.,
Max. Augenthaler & Emmerich Lesser,
Meinloh Scheidek, Rudolf Eßse,
A. Goppelke Nachf., Anton Goppelke.
In Budapesta: A. V. Goldberger,
Ekatoin Bornat. In Ham-
burg: M. G. G. & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
vă garmond pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 4-a o
veză 10 cr. sau 30 ban.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-ii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgului Nr. 33, etajul
I. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu două în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sau 15 ban. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 4.

Brașov, Joi 6 (18) Ianuarie.

1900.

Din cauza sfințelor sărbători ale Botezului
Domnului și Ioan Botezătorul, diarul nu va apăre
până Sâmbătă seara.

1900.

Din cele espuse în articuli pre-
mergători, vedurăm cum întâmplările
din anul 1899 ne înfățișează situația,
în care poporul nostru, 50 de ani
dela marea sa luptă pentru libertate,
a ajuns în privința politică-națională
și bisericească-națională.

Ea nu pôte fi mai durerosă și ame-
nintătoare.

Dela 1865 adversarii naționali-
tății noastre s'au conjurat în contra
organizațiunii noastre politice. De
atunci, ajutați de curentul favorabil
lor, ce domnea la curtea austriacă
în ajunul dietei feudale, convocate la
Clușiu pentru a da lovitura de mörte
autonomiei Transilvaniei și legilor
aduse de dieta din Sibiu, ei și-au
pus în gând să împiedece ori-ce ma-
nifestațiune a voinței poporului ro-
mân, ori-ce concentrare a forțelor
sale de apărare națională în scopul
de a paraliza atentatul la independen-
ța și egala lor îndreptățire națio-
nală.

Tărbăciți și incurcați de neaș-
teptata schimbare a situațiunii po-
litice și amăgiți de altă parte de
promisiunile guvernului central din
Viena, că drepturile și interesele lor
de viață națională nu vor fi alterate,
Românii ardeleni numai cu anevoiă
s'au putut reculege, și toate silințele
lor de a opune încercărilor dușmane
o manifestațiune puternică a voinței
poporului și a produce astfel o miș-
care serioasă, care se pötă pune sta-
vilă realizării planurilor de distrugere
urzite contra lor, au fost paralisate.
Nu era unire între ei, nu era o con-
ducere unitară, energică și prevăde-
tore. Poporul rămase în credința de-
șertă, că drepturile sale câștigate vor
fi respectate și de aci încolo.

În această stare ne găsi era dua-
lismului, care se începă cu desființa-
rea unilaterală a legilor de egală
îndreptățire aduse de dieta ardele-
nescă din Sibiu.

Ce a urmat este în genere bine
cunoscut. Ceea ce însă mulți vor fi
trecut pôte cu vederea este, că din
momentul când în anul 1868 s'au
adus, ca echivalent derisoriu al dre-
pturilor noastre încălcate, așa di-
sa lege de naționalitate; când enunțându-se
că naționalităților nemaghiare li-se
lasă un teren de liberă dezvoltare în
bisericească și școlă, s'a întărit consti-
tuția bisericească a Românilor gr.
or. din Transilvania și Ungaria și
s'a recunoscut prin lege autonomia
bisericeii Românilor uniți ca și a
celorlalte bisericeii creștine recepte;
când în fine s'a stabilit prin lege
autonomia școlilor sub scutul și con-
ducerea bisericilor: Ungurii dela pu-
tere erau firm hotărâți a împiedeca
în viitor cu toate mijlocele posibile
organizarea opoziției Românilor față
cu noua alcătuire, de care cu drept
se temeau, că putea să le facă mari
dificultăți.

Ne-ar duce prea departe să des-
fășurăm aici fazele, prin cari au
trecut, până la anul 1881, aceste ni-
suințe și tendințe ale adversarilor
de a sugruma ori-ce rezistență a Ro-
mânilor, precum și stăruințele aces-
tora de a-și susține și întări orga-
nizațiunea lor politică-națională.

În 1881 stăruințele Românilor
au dobândit un succes îmbucurător
unindu-se cu toții, Transilvănenii, Bă-
nățenii și Ungureni, într'un singur
partid național pe basa unuia și ace-
luiași program.

Punându-se astfel baza unei pu-
ternice organizațiunii politice a Ro-
mânilor din statul ungar, cu mij-
locele legale și constituționale, re-
gimul tisztaist a făcut toate opinti-
rile, ce numai se puteau cugeta,
pentru a submina partidul național
român și a zădărnici consolidarea
lui. Neputând să-l atace față, căci
lucrarea sa se săvârșea pe teren le-
gal, a însăprît sistemul, deja mult
mai dinainte introdus, de-a suspi-
ționa, calumnia și denunța acesta
lucrare de apărare legitimă ca nu-
trită și pusă la cale de dușmanii
unității și întregității statului ungar
și în special de presupusa „conju-
rațiă secretă daco-română“.

Toate le-a pus în mișcare ma-
ghiarismul violent în contra parti-
dului național român. A urmat a
treia edițiă a măsurilor de maghia-
risare, a urmat persecuțiunea tineri-
mei noastre naționale, a pressei nôs-
tre, s'au ridicat „Kulturegyelt“-urile,
s'a ațîțat fanatismul masselor ma-
ghiare în contra luptătorilor noștri,
îndeosebi a preoțimeii și a dascăli-
mei noastre. C'un cuvânt a fost res-
culată totă societatea maghiară în
contra Românilor.

În situațiunea această s'a produs
o și mai mare însăprire în periodul
Memorandului (1892—1895). Adver-
sarii noștri exploatând cu prisos miș-
carea din acest period, timbrându-o
ca daco-română, irredentistă și cu
tendințe revoluționare, au pus în
scenă cunoscutul proces al Memo-
randului și pe temeiul sentinței
aduse de curtea cu jurați din Clușiu,
ministrul de interne Hieronymi a
desființat în vara anului 1894 comi-
tetul partidului nostru național și a
oprit funcționarea mai departe a
acestui partid.

Așa a aflat lucrurile guvernul
Banffy la 1895. El și-a pus ca pro-
blemă a spulbera ori-ce încercare de
raliere a opoziției române și după
patru ani s'a putut lăuda în cunos-
cuta sa broșură, că a oprit pe Ro-
mâni de a-se întruni fiă și numai
pentru scopul de organizațiă elec-
torală

La începutul anului trecut cădu
guvernul Banffy și urmându-i gu-
vernul Szell, a căruia promisiune de
căpeteniă a fost, că va face, ca ale-
gerile să fiă libere și curate și legile
păzite, nu numai că nu s'au rea-
lizat speranțele unora, că de acum
se va îndrepta și situația partidului
național român, ci s'a dat pe față
conivența așa dișei ere nouă cu sis-

temul de mai înainte în ce privește
sugrumarea cu forța a organizațiui-
nei noastre politice legale.

Și pe când astfel se trăgeau ul-
timele consecențe ale tendențelor și
nisuințelor despotice de a ne nimici
politicesce cu forța brutală, pe atunci
începură a răsări în anul expirat și
fructele seminței, ce se aruncase de
mult pentru a învenina cu desevâr-
șirc și ogorul dezvoltării naționale a
bisericilor noastre.

După distrugerea organizației
noștre politice, le crescă apetitul ad-
versarilor noștri. Ei uitară de anga-
jamentele luate prin legile dela 1868
și tind a submina acum și viața na-
țională a bisericilor noastre. După
multele spărturi făcute în dreptul de
autonomia al acestora, măsurile luate
în afacerea dotațiunii preoțimeii au
dat pe față în cele din urmă, cum
am arătat, că securea guvernului vré
să lovască acuma și în organizația
și disciplina noastră bisericească: sugru-
mând astfel caracterul ei național.

Mai mult! Se pregătesce cu sci-
rea și cu concursul guvernului un
atentat ca și care nu s'a mai po-
menit în istoria patriei noastre, prin
care se țintesce de-a dreptul a rupe
peste un milion de Români din
Transilvania și Ungaria din corpul
național român și ai înjgheba, sub
forma organizației bisericești auto-
nome, într'o organizațiune cu totul
străină de neamul nostru și de des-
voltarea lui.

Nici-odată nu ni-s'a înfățișat pe-
riculul, de care este amenințată esis-
tența națională, cu lăta claritate
ca tocmai acum, când sirenele regi-
mului Szell umblă să ne ademenescă
din nou, ca să nu vedem prăpastia,
în care vor să ne împingă adver-
sarii noștri.

Anul 1900 va fi de-o mare gra-
vitate pentru poporul nostru dintre
Tisa și Carpați; căci el ne găsesce
într'o stare politică, față cu care nu
putem rămâne nepăsători nici un
moment, fără de a pune în joc viitorul
nostru.

A fi, ori a nu fi! — De această
se tractează acum mai mult ca ori și
când. Cei-ce umblă să ne ademenescă
cu vorba, să ne desbine prin slăbirea
puterii convingerii noastre asupra pe-
riculului, în care ne aflăm, prin pă-
rerii optimiste lăpăte fără nici un te-
mei, ba chiar cu rea credință, —
aceștia sunt ați cei mai mari duș-
mani ai noștri.

Causa noastră sfântă numai una
așteptă și una pretinde ați dela noi:
să vedem clar, să privim fără de
frică în fața pericolului și să-l bra-
văm cu acea putere și energiă, ce
o dă omului în momentul suprem
convingerea despre situațiunea sa des-
perată și despre necesitatea, de a-se
uni cu toți frații săi de aceeași sorte
în apărarea existenței sale.

Acăsta așteptăm noi să ni-o aducă
anul 1900.

Congresul pentru autonomia ca-
tolică. Diarul „Tisaantul“ publică textul
convocatorului, ce l'a adresat primatele Va-
szary tuturor membrilor congresului catolic
pentru autonomia, și prin care acest con-
gres e convocat la Budapesta în ședință ple-
nară pe ziua de 31 Ianuarie 1900. Totodată
a' doilea președinte al Congresului, contele
Iuliu Szapary, a convocat pe membrii la o
conferență prealabilă pe ziua de 30 Ianuarie.

Monarchul și Cehii. Cu data de
15 Ianuarie se telegrafază din Viena: „La
prânđ de curte dat ați, Majestatea Sa a
convorbit cu mulți delegați austriaci, însă
enunțațiunile Sale n'au produs sensațiă
așa de mare, ca acele ce le-a făcut Săm-
bătă. Monarchul a convorbit ați lung timp
cu delegatul ceh Zacek și i-a diș, că con-
tază necondiționat la restabilirea păcii.
Pacea trebuie restabilită, dișe monarchul.
Zacek a răspuns, espunându-și păreriile asu-
pra situațiunii. Monarchul îi observă, că
doreșce hotărât respectarea drepturilor popo-
rului cehic și nu va tolera, ca poporul
cehic să i-se facă cea mai mică nedreptate,
precum nu va tolera, ca viitorul guvern
să fiă exclusiv un guvern al stăugei. Noul
guvern trebuie să stea peste partide și să
fiă obiectiv. În fine monarchul a provocat
pe deputații cehi să procedă cinstit și să
nu-i tragă la îndoială bunăvoința.“

Din Austria. După cum am semna-
lat eri, monarchul a însărcinat formal pe
Körber cu compunerea noului ministeriu.
Majestatea Sa a plecat eri din Viena și nu
se va reîntörce decât după patru zile. În
acest timp Körber își va da totă silința să
compună lista noului cabinet, a cărui nu-
mire se așteptă pe la începutul săptămănei
viitoare.

Nici auspiciile, sub cari se compune
acest ministeriu, nu sunt prea favorabile
și nu-i garantează o viață mai lungă. În
parlament va avé și el greutăți mari de
întîmpinat, această cel puțin se pôte con-
chide din vorbirea, ce a ținut-o Cehul Kra-
marz în ședința de alaltăeri a delegațiunii
austriace.

Privitor la ocuparea diferitelor por-
folii circula următoarea listă: Dr. Körber
președinte și interne; br. Welsersheimb
„landwehr“; Wittelk căile ferate; br. Spenz-
boden justițiă; Hartel culte și instrucțiune;
Böhm-Bawerk finanțe; contele Chiovaneli agri-
cultură; Dr. Rezek ministru ceh fără por-
foliu; Dr. Pientak ministru galițian.

Tinerimea în afacerea Iancu.

Tinerii noștri dela instituttele mai
înalte din Pojun s'au asociat la pro-
testele tinerimei române contra in-
sultei dela Alba Iulia cu următorul
bine simțit

Protest.

Un vuet de indignare se aude dela
Nistru până la Tisa.

În apropierea Munților-Apuseni, tea-
trul vitejiei fără sēmă a eroilor apărători
ai tronului și ai patriei, în sanctuarul jus-
țiției, de unde dreptate așteptă cu însetare
cetățenul credincios, nedreptate ne mai po-
menită s'a făcut memoriei eroului eroilor,
marelui Iancu — stigmatizat de „condu-
cător de bandiți“ de cătră reprezentantul
statului.

Au tresărit de durere braviu Moși, suspin crud a eșit din pieptul lor, ér munții înțelegând insultarea regelui lor, care nioi în mormânt nu are pace, și-au scuturat cu gróză cóma și au spus vestea bătrânilor Carpați — fraților noștri — cari au dus'o în urechile neamului întreg.

A tresărit de durere poporul românesc, suspin crud a eșit din pieptul lui.

Oa fi ai acestui popor alăturăm glasul nostru la glasul lui și protestăm în contra procurorului nesocotit și a tuturor celor, cari înzadar céroă pete în sóre, și-i predăm judecâței s'robitoré a istoriei;

ne închinăm amintirei sfinte a idealului scump al nostru;

implorăm spiritul lui neadormit, care planéază asupra noastră, sé reverse în sufletul nostru din abundența ideilor și aspirațiunilor mărețe, cari i-au umplut inima, sé ne inspire tăriă pentru a lupta spre binele națiunei noastre, a tronului, a patriei și a omenimei, precum El a luptat!

Pentru tinerimea română:

Pojun, 11 Ianuarie 1900.

G. Pătăcean, C. Crăciunescu,
student în drept. stud. în drept.

Nerva Oncu,
student în drept.

Din delegațiunii.

Alaltăeri, în 15 Ianuarie n., atât delegațiunea austriacă, cât și cea ungară s'au ocupat cu budgetul de rășboi.

Delegațiunea austriacă a avut ședință plenară, la care au asistat și miniștri comuni de externe și finanțe. După ce președintele a făcut atenți pe membri, sé se rețină dela discusiuni lungi asupra afacerilor interne, a luat cuvântul contele

Dzieduszycki, care dișe, că prețuesce mult tripla alianță și exprimă dorința ca soții aliați sé promoveze între sine și interesele economice. Votéază budgetul.

Wolfhardt se plânge, că Ungaria e în contra sporirii flotei. Il mângăe însă faptul, că deși din partea slavă s'a diș, că tripla alianță face imposibilă înțelegerea cu Rusia, totuși s'a aflat calea unei înțelegeri cu imperiul rusec. Aprobă politica ministrului de externe față cu rășboiul transvaalian și dișe, că nu numai Germanii, ci Austria întrégă doresce sé nu aibă parte în politica Angliei, care trebuie desaprobată.

Hofmann ia cu bucuria la cunoștință, că pacea este asigurată și că tripla alianță stă pe base sigure. Monarchia a avut folóse mari dela alianță. Oratorul se ocupă cu raporturile de naționalitate și dișe, că în Austria nefiind regulate aceste raporturi, ea nu póte face decât politică casnică.

Kramarz: El se ocupă mai întâi cu tripla alianță și declară, că nu Austro-Ungaria are lipsă de Germania, ci Germania e avisată la sprijinul Austro-Ungariei. Monarchia austro-ungară doresce pacea, pe când Germania face politică universală, care póte sé aibă de rezultat conflicta multe și mari. Desfășură, că interesul monarchiei o légă de Rusia și că nu este permis a suferi, ca în Asia mică sé se creeze un nou imperiu german. A criticat apoi aspru politica monarchiei față cu Serbia. Oratorul reveni apoi la politica internă, continuându și și finiindu-și discursu său astfel:

În timpul mai recent s'au întâmplat fapte, cari de loc nu pot fi acomodate a promova cauza păcii. Popórele fidele și gata de jertfă sunt pedepsite pentru credința și jertfele, ce le aduc, ér de altă parte sunt remunerați aceia, cari se revoltă pe față în contra statului și a condițiunilor lui principale de existență. Ori cine vede, că pacea este necondiționat necesară, dér se întreprinde totul, ca pacea sé fi imposibilă. Sunt sprijiniți și încurajați cei nepacnici, și sunt refușati aceia, cărora li-ar plăcé sé mérégă până la estrem, numai ca pacea sé fi posibilă. În noi se deștéptă sentimentul — și acesta e grozav pentru un imperiu — că în acest imperiu nu se mai află loc pe séma celor moderați. În fine ni-se uresce a juca mereu rolul Casandrei. *Măna, ce era gata a-se întinde spre pace, cade în*

fine oșosită. În aceste momente grele nu pot sé diș altce-va. Când véd, cum este guvernată țera această, nu pot sé diș decât cu proverbul latin: *Quem Deus perdere vult, dementat.*

Vorbind cu ocaziunea amintită a desbaterii preliminarului de budget a ministrului de externe, delegatul Schneider din partida creștină-socială a lui Lueger, a adus înainte și plângerile Românilor în contra asupririlor, ce le sufer din partea Maghiarilor.

Dișe, că a primit din cercuri române scrisori în care i se adevereșce această. Pur-tarea Maghiarilor față cu Românii ușor ar puté sé instréineze de către monarchia regatul român, cu care monarchia are interes a trăi în cea mai bună armonie. Românii au fost tot-déuna cu nestrămutată credință față de împératul și s'au luptat cu vitejiă pentru monarchia pe câmpurile de bătăiă. Dăcă însă ei vor fi necurmat asupriți de tirănia maghiară, e întrebare, că ore aceste bune dispozițiuni ale Românilor nu vor fi adénc șgduite?

Vorbitorul a trecut apoi la *casul din Alba-Iulia* și a arătat cum a fost insultată memoria marelui erou român dela 1848 Avram Iancu. Arată, în fine, cum tinerimea română e persecutată, ea este astfel silită sé trecă în străinătate, unde tinerii prigoniți pot sé devină cei mai periculoși agitatori, ceea-ce nu póte fi în interesul monarchiei.

Întreg discursul acesta interesant îl vom aduce în numărul viitor.

În plenul ședinței delegațiunei ungaré, au vorbit éráși *Ugron* și *Hollo*. Améndoii au criticat spiritul, ce domnesce în armată, și au ridicat pretensiuni în favorul limbei maghiare. Ei au fost combătuți de Tisza și Gajari. Acesta din urmă dișe, că Ungaria n'are nioi o lipsă de-a demonstra în contra instituțiunilor comune.

Persecutarea tinerimei noastre în școalele maghiare.

Pentru a-se vedé, cum sunt tratați școlarii români la școalele unguresco, ne dau cea mai tristă dovadă cele ce se petrec actualmente la gimnasiul de stat din Sibiu. Tinerii români, cari cercetéză acel gimnasiu, rënd pe rënd sunt nevoiți sé părășescă institutul și sé cante ocrotire la alte școle, câte în Sibiu nu mai pot suporta persecuția profesorilor lor șovinisti.

Unul din acești profesori, anume Tompa Arpad, care propune istoria, s'a apucat sé facă „politică“ de pe catedră. Ce fel de „politică“ va fi făcut, putem sé ne închipuim. Ea a trebuit de sigur sé revolteze inimile tinerimei noastre și nu scim cum au mai decurs lucrurile după aceea — căci acesta s'a întâmplat cam pe la începutul anului școlar curent, — vedem însă în „Telegraful Român“ de ađi un articol, în care se comunică, că drept rezultat al conflictului dintre studenții români și dintre româno-fagul profesor de istorie, cei mai distinși elevi din clasa a opta au părășit gimnasiul.

Acum „Tel. Rom.“ istoriseșce un alt cas, întâmplat tot la gimnasiul de stat din Sibiu. Etă ce spune între altele:

„Cum curențul bolnăvicios al șovinismului nu cunoșce margini și îngâmfarea e caracteristica celor stăpâniți de acest morb infect, numitul domn (profesorul de istorie) a luat la refec și cestiunile religioare și prin acesta acum nu pe Românii, ci pe elevii maghiari de confesiunea catolică i-a bruscat și a atentat la sentimentele lor religioșe, scoțându-i pe acestia din liniștea lor sufletéșcă. Indignați până în suflet, cei în drept au adresat directorului gimnasial o petițiă și s'au rugat ca sé iă méșuri pentru delăturarea celui cu pricina din cl. VIII, unde deja ródele activității sale au produs atăta nemulțămire și neliniște. Elevii români, cu atacul acesta nu ar fi avut nimica de a face, dér din colegialitate au subscriș și ei petițiă din vorbă. Declarăm din capul locului, că elevii

noștri réu au făcut, că s'au identificat cu colegii lor maghiari, după ce acestia la primul atac nu au sărit în ajutor olegilor lor români, ci i-au lăsat pradă. Dér este în firea Românului multă nobleță, și nobleța această trebuia sé se manifesteze și cu această ocaziune.

„Însé ce sé veđi? Furtuna s'a descărcat mai cu înverșunare *tot asupra Românilor* și la trimestrul prim s'au tređit toți cei subscriși în jalba comună din moralitate cu calcul, cu care nu erau dedați și nioi vrednicii de el. Ca sé scape de furia șovinismului au părășit éráși o parte din ei gimnasiul.

„Aceste sé nu credeți, că se întâmplă în Dobrețin, ori în Hajdu-Dorog între Ungurii cei neași, ci se întâmpă în cel mai românesc ținut al Ardelului, în Sibiu, unde Românii până aci de voe de nevoie au fost și au trebuit sé fiă considerați după vrednicia lor și după poziția, ce o ocupă ei în viața noastră bisericeșcă și națională.“

Evenimentele externe în 1899.

III.

În Anglita deja dela începutul anului s'a observat o viuă mișcare în direcția politice ș pansive, care întreg veacul al nou-șpre-șecolea a preocupat'o mai pe sus de tóte.

Succesul dobândit de Anglita în afacerea Fashoda față de Franția a atras și mai mult atențiunea opiniunii publice englese asupra acestei politice și guvernul, profitând de ea, n'a întârđiat a cere dela parlament o nouă urcare a budgetului de rășboi și sporirea contingentului armatei cu aprópe 10,000 de ómeni. De-asemena guvernul a cerut construirea de corábii noué de rășboi și sporirea armatei marine, pe motivul, că tóte celelalte puteri mari își sporesc escadrelé și Anglia nu póte sé rămână îndérét.

Acéstă febrilă mișcare se atribuie mai vértos lui Chamberlain, care ca membru mai tiner în partida tory lor a sciut sé-și căștigi o mare influență, așa încât chiar Salisbury și Balfour începură a avé respect de el.

În Aprilie 1899 diplomația englesă a pășit în acțiune față cu Transvaalul și deja în Mai Chamberlain răspundénd la o interpelațiă în parlament, a declarat, că Transvaalul a călcat convenția din Londra prin concesiunea dinamitei. În urma această între Londra și Pretoria s'a început un schimb de note fórte vehement. Anglia începú sé céră drepturi pentru supușii englesi, negocierile se urmau cu zor și guvernorul Milner din Cap, aștitat de Chamberlain, ridică pretensiuni, pe cari guvernul transvaalian nu le putea accepta.

Intr'aceea armările englese se făceau pe-o șcară întinsă și la 12 Septemvre Chamberlain a adresat guvernului din Pretoria o notă telegrafică, în care cerea: ca străinilor din Transvaal sé li-se dea dreptul de cetățén după 5 ani de locuire și drepturile noilor „burgheri“ sé fiă egale cu ale celor vechi. Afară de această guvernul engles respingea părerea guvernului din Pretoria, după care republica sud-africană ar fi un stat independent învescut cu tóte condițiile suveranității, și reclama dreptul de suzeranitate a Angliei.

Transvaalul n'a cedat în răspunsul séu și deja pe atunci s'a așteptat isbucnirea de fapt a conflictului. N'a isbucnit însă, dér nioi n'a întârđiat mult, căci la 9 Octomvre Krüger a trimis la Londra un *ultimatum*, în care a provocat pe guvernul engles, ca în timp de 24 ore sé-și retragă trupele dela granița Transvaalului și sé pună capét pregătirilor de rășboi. Provo-carea această energică și categorică a fost urmată încurénd de fapte, căci după-ce Anglia a răspuns în nota trimisă guvernului Milner din Cap, că regretă pretensiunile Transvaalului, dér, că nu póte sé le satisfacă, *rășboiul a fost prin această declarat.*

Cetitorii, cari au urmărit până acum fazele acestui rășboi, au putut sé vadă cât de amar s'a înșelat Anglia când a cređut, că póte s'o sfirșescă cu Burii așa numai

pe ușor. Englesii și-au desfășurat deja până acum tóte forțele militare, de cari dispuneau, fără succes și „vănătorii după aur“ au primit cea mai meritată lecțiune. Tot ce mai face pe Englesi sé continue rășboiul este frica și temerea, ce-i stăpănesce, că de-l vor lăsa într'atata, se vor ridica contra lor semințiile cucerite, India și Hindostanul se vor pune în mișcare și mai pe sus de tóte prestigiul Angliei va cădé în ochii lumii întregi. Burii au voit pace, libertate și independență; Anglia însă a cerut supunere și umilire și a aruncat pe altarul păcii cu îngâmfare bomba rășboiului. Acéstă bombă însă — bag' séma e voia lui Dumnezeu — n'a rānit pān' acum pe acela cui i-a fost destinată, ci pe aruncătorul ei însu-și.

Romantica țera Spania, în urma ne-norocitului rășboi cu Statele Unite nord-americane, a trecut în decursul anului 1899 prin lupte și orise mari interioare. Mânia poporului s'a îndreptat mai întâi în contra guvernului Sagasta, care nioi n'a putut eși tэфr din luptele mari, ce le-a avut cu adversarii șei politici, și la începutul lui Martie dāndu-și demisiunea, în fruntea afacerilor statului a venit cabinetul Silvela, care își dádea un caracter conservativ. Sub acest guvern s'a ratificat tratatul de pace cu America de nord în 17 Martie 1899.

În decursul acestui an Spania a vëndut Germaniei insulele Caroline, Mariane și Paula, după-ce ea pierdénd Filipinele, nu mai avea nioi un folos de ele.

În vară s'au început în Spania întrégă nise demonstrațiuni și turburări fórte amenințátore, în urma urcării estreaordinare a budgetului de rășboi și de externe. Turburările acestea au fost mai serióse în Saragusa, unde s'a și proclamat starea de asediu. În Valencia poporul iritat a ridicat baricade și miliția a fost silită sé recurgă la glonț. Turburările abia au încetat, după-ce guvernul a făcut promisiuni în cameră, că va reduce cheltuelile cu armata și că-și va da tóta silința a face economii.

Mult i-a dat de lucru guvernului și mișcarea *Carliștilor*.

În Belgia a fost în decursul anului întreg o mare mișcare socialistă, care a degenerat adeseori în turburări mari pe strade și coróna și dinastia belgiană a fost în diferite rënduri discreditată și infamată până și în parlament. Mișcarea luă caracter pronunțat revoluționar mai ales pentru proiectul electoral cu care cabinetul Vander Peereboom păși înaintea camerei. Acest proiect, vătémător pentru clasa muncitorilor, a fost luat în fine dela ordinea zilei și în urmă o comisiune parlamentară l'a respins unanim. În urma această a căđut ministeriul și la 6 August s'a format un nou cabinet sub presidenția lui De Smet de Naeyer, care a înaintat camerei un proiect de reformă electorală, ce cuprinde dispozițiuni mai favorabile clasei muncitorilor.

Rășboiul din Africa sudică.

La riul Tugela, pe o întindere de 16 miluri englese, stau față în față cei doi inimiști, Englesii și Burii.

Generalul Buller a încercat la trei puncte sé atace pe Burii, ca sé-și pótă trece armata peste riul, însă a fost respins. Acum se anunță, că Buller s'a pus éráși în mișcare, ca sé facă ultima încercare de a trece riul și de-a alerga în ajutorul lui White.

La armata lui Buller s'a alăturat în urma și armata lui Warren, singurul general engles nebătut până acum.

Succesul lui Warren.

Foile din Londra publică o telegramă, ce s'a trimis din Capstadt la 12 l. c. după care generalul Warren a trecut riul Tugela la nord dela Weenen.

Șcirea această, care nu e confirmată încă, a produs la Londra o mare agitațiă. Spiritele erau cu atât mai agitate, că în-dată după această, sosiră alte șoiri în care se asigura, că Ladysmith-ul va fi liberat. La bursă cursul s'a ținut tóta ziua de 14 Ianuarie solid, ceea-ce făcea sé creșcă și mai mult optimismul publicului. A sosit

însă o soire telegrafică dela *Roberts*, în care se dice, că situația pe câmpul de războiu e *neschimbată*, ér ceva mai târziu „*Times*“ a publicat o depeșă din Eastcourt, care arată, că la Ladysmith totul e *neschimbat* și că Buriî își concentrează forțele principale în altă direcțiune, ducându-și tunurile din partea sudică a orașului.

Năvălirea Englesilor în Oranje.

Din *Modde-River* se anunță cu data de 10 Ianuarie, că nisce trupe englese au năvălit în statul Oranje și au sâvârșit pustiiri însestate.

Din *Oranje-River* se anunță cu data de 12 l. c., că generalul engles *Wood* a ocupat la 6 Ianuarie *Zoutpans Brift* (Otauje), prima stațiune ocupată de Englesi în acest războiu pe pământ adversar.

*

De ce nu sprijinesce Germania pe Buri?

La această întrebare răspunde profesorul *Delbrück*, cunoscutul publicist politic, într-o revistă americană („*North American Review*“).

Germanii ca și Francesii urăsc pe Englesi. O colaborare franco-germană contra Angliei ar fi salutată cu plăcere de poporul german. Dér e o pedecă. „*In tot imperul german, acesta este impur om, care gândesce alt-fel, acesta este împăratul*. Și în Germania politica esternă nu o face opinia publică, ci împăratul. Împăratul e mândru și ambițios. El vrea mai înainte de toate să-și susție poziția dinastiei sale și a imperiului său între marile puteri. Dér el este și om cu idei moderne. El uredse războiul nu va face nici un război, cât timp va fi posibil să-l amâne. O alianță continentală contra Angliei ar însemna mai curând orî mai târziu un războiu general contra Angliei. Acest războiu împăratul voesce să-l evite. De aceea el caută mijloce și căi, de a îndrepta politica generală pararel cu a Angliei, câtă vreme va fi oportun“.

Delbrück admite posibilitatea, că și împăratul se gândesca la combaterea supremației engleze în Africa. Împăratul se admite însă mijlocele de luptă, pe cari lereclamă poporul său. Pentru el ori-ce alianță, care nu ar intenționa un războiu, nu are sens și de aceea el nu vrea alianțe în favorul păcii, ci merge singur pe drumul său.

SCIRILE DILEI.

— 5 (17) Ianuarie.

Anul nou în București. Sâmbătă, la orele 10 $\frac{1}{2}$ dim., metropolitul-primat, încunjurat de clerul capitalei, a oficiat la S-ta Metropoliă obișnuitul Te-Deum pentru începutul anului, în prezența M. S. Regelui și a înalților demitarî. După terminarea slujbei religioase, M. S. Regele a trecut în revistă compania din batalionul 6 de vânători, cu drapel și cu musică, aflată în curtea Metropolei și cu musică, aflată în apartamentele I. P. S. Sale Metropolitului-Primat, unde a primit urările clerului și ale persoanelor prezente; anume a vorbit întâi *Metropolitul-primat* în numele clerului, apoi general *Mamu* în numele consiliului de miniștri, C. *Olănescu* în numele camerei deputaților, T. *Văcărescu* în numele Senatului, C. E. *Schina* prim-președinte al înaltei Curți de Casație și, în fine, B. *Stefănescu Delavrancea*, primarul capitalei. Regele, răspundând, dîse, că veacul, care s'a închis, va înscrie cu litere de aur renascerea și înnoțirea României, și încheiă urând tuturor și țerei întregi ani mulți și fericiti. — Sâmbătă s'era a fost la palatul regal obișnuitul *bal al Curții*. Ca tot-deuna, saloanele palatului regal prezentau un aspect festiv; înaltația era foarte viuă și toaletele de o bogăția foarte strălucitoare. La orele 10, Regele și Regina, precedați de Casa militară regală și urmași de domnele de onore, au intrat în sala tronului, unde se aflau întrunți miniștrii, foștii miniștri și membrii corpului diplomatic. Majestățile Lor au ținut aci cerc, primind felicitările celor prezenti. În urmă, Majestățile Lor au trecut în sala de danț, unde se găseau invitații: magistrați, funcționari superiori, ofiieri superiori și inferiori din

garnisonă, reprezentanți ai comerțului și industriei. Dansul s'a început la 10 $\frac{1}{2}$. La orele 12 $\frac{1}{2}$, Majestățile Lor, urmate de actualii și foștii miniștri cu domnele, de membrii corpului diplomatic și înalții demitarî ai Statului, s'au coborît în sala de mîncare. Balul a durat până la orele 2 și jumătate din nopte.

Anul nou în Sibiu. Cu ocaziunea Anului nou, după terminarea serviciului divin, s'a întrunit totă inteligența română din Sibiu — spune „*Tel. Rom.*“ — și s'a prezentat înaintea I. P. S. Sale Metropolitului *Ioan Meșianu* pentru a i ura an nou fericit. Arhiepiscopul a fost salutat prin graiul Il. Sale D-lui vicar Dr. Il. Pușcariu, care între altele accentuă, că chiar și în timpul scurt al păstoririi de până aci arhiepiscopul „a aruncat o măsură însemnată de aleasă semănță în agrul vieții noastre bisericesc-culturale, care prințend rădăcină promise rone îmbelșugate, ba putem deja înregistra un șir de fapte mărețe.“ Metropolitul răspunde, mulțumind în cuvinte călduroase. „Ce privesce munca desvolată și rezultatele atinse, eu — dîse — nu mi-le atribui mie, ci împreună lucrării și concursului. D-vostre... Când ajungem în plăcuta pozițiune a constata un rezultat, acesta se nu-l considerăm de a deosebit merit, ci de-un îndemn de a continua achitarea datorințelor și obligămintelor către biserică, națiune și patriă“. Accentuăză necesitatea dragostei și bună înțelegerii și apoi dă binecuvîntare celor prezenti. După acestea s'au dus cu toții la locuința Preacuvioșiei Sale părintelui arhimandrit Pușcariu, pe care de asemenea l'au felicitat.

Situațiunea în România. „*Curierul Financiar*“ dîce, că situațiunea financiară și economică a României tinde să se amelioreze. Se pare, că a mai scăpat puțin de teribila crisă, el cărei punct culminant a fost la marea scadență a sfîrșitului de an. Zăpada generală din totă țera, și deci perspectiva unei bune recolte, a mai vivificat piața. Scăderea scontului la principalele bănci europene a avut o bună influență și asupra României. Dacă războiul transvaalian se va sfîrși în curînd, după cum situațiunea precară a Englesilor o presupune, atunci vom avé — dîce „*C. F.*“ — un an, ce va îndrepta cu prisosință prôsta situațiune a ultimilor ani.

Din București aflăm, că starea sănătății ministrului-președinte Gr. *Cantacuzino*, în mod simțitor sdroncinată în timpul din urmă, s'a îmbunătățit. „*Epoca*“ comuncă, că Vineri d-l ministru-președinte s'a recomanda moșii în capitală. Medicii întorsandându-i însă, ca să nu prea obosescă, s'ar puté, dîce „*Epoca*“, ca d-l *Cantacuzino* să ia peste vre o 15 zile un concediu de o lună.

Daruri de Crăciun ale principesei Maria. La rând de Crăciun de roșiorî, al căruia comandant de onore e principesa Maria, e obiceiul, ca în fiă-care an să se facă un „*Pom de Crăciun*“. Pentru pomul de Crăciun ridicat de astă-dată, A. S. R. Principesa Maria a trimis numeroase daruri dela Coburg, precum și o telegramă, prin care felicită pe ofiieri și trupa și în același timp își manifestă părerea de rău, că nu pôte participa la serbare. Ofiierii regimentului au adresat o telegramă de mulțămire Alteței Sale Regale.

Revista „Liga Română“, organul comitetului Ligei Culturale, a încetat de a mai apăre. Causa este — dîce „*România Jună*“ — că mulți dintre abonații ei, deși au continuat a primi luni și au de-a rîndul revista, nu și-au achitat abonamentele.

Lupte în contra Francesilor în Africa. Agenției „*Havas*“ i-se anunță din Algir următoarele: Partida adversară Francei, care în 28 Decembrie a fost respinsă la Insula de cătră misiunea franceză *Flammand*, a atacat de nou pe Francesi la 5 Ianuarie n. Numărul atacătrilor a fost de 1300, misiunea franceză consta numai din 192 de oameni. Cu toate aceste Francesii au învins pe atacatori, dintre cari au cădut 150, ér 200 au fost răniți și 14 au cădut

în captivitate. A doua di poporațiunea s'a supus Francesilor.

Influenza în Barcelona. Mortalitatea în Barcelona ia proporții mari în urma unei bôle epidemice, care séménă mult cu *influenza*. În ateliere nu lucrăză aprôpe nimeni.

Sôrtea ducelui de Abruzzo. Ducele de *Abruzzo*, înainte de a pleca la polul nordic, a anunțat, că orî și unde ar fi el în călătoria lui, se va reîntôrce pe pământul Francei Iosif, de unde va da scire despre el. Până acum însă n'a sosit nici o veste, și familia domnitore italiană este foarte îngrijată de sôrtea lui. Ministrul de esterne italian din Stokholm, s'eroeteze după urmele principelui. Dilele acesteia consulul a și răspuns, și răspunsul acesta a făcut să crească și mai mult îngrijirile familiei regesci. Consulul adevăc a rugat pe toți consuli orașelor litorale să sciricescă la pescarii mării ghețose după sôrtea principelui și a expedițiunei sale, dér toți au răspuns, că *nu sciu nimic*. Ultima scire despre expediția a sosit în Octomvre 1899, ér de atunci nu s'a mai comunicat nimic. Iérna acesta fiind foarte viforôsă pe marea ghețôsă, există temerea, că corabia „*Stella polare*“, cu care a plecat expediția principelui de *Abruzzo*, s'a prăpădit.

Congresul medicilor Eforiei, întrunit sêptemăna trecută în București, a ținut Vineri în sala băilor Eforiei ultima sa ședință. În această ședință d-l dr. *Marinescu* a espus câte-va casuri de studii anatomoclinice de paraplegiă; d-l Dr. *Cosma* a vorbit despre intervențiile chirurgicale în piopneumo torax; d-l Dr. N. *Tomescu* despre „febra tifoidă la copii și tratamentul maldiciei cu salol și benzonafol“; d-l Dr. *Cristian* despre un cas de septicemie puerperală, estirparea uterului, basin ovular dobândit și prezentarea basinului; d-l Dr. *Gerota* despre o nouă inovația în arta chirurgicală prin cloroformisarea măduvei șirei spinale; în sfîrșit d-l Dr. *Babeș* despre „infecțiunî și lesiunî ale duodenului și pancreasului“. Mai înainte de a părăsi sala d-nul Dr. *Babeș* rugă pe d-nii medici, ca să binevoiescă a da sprijinul și avisul d-lor asupra următoarelor trei puncte: Crearea unui sanatoriu pentru tuberculoși, locul unde trebuiesc aședat și când trebuiesc făcut; măsurile ce trebuiesc luate în contra infecțiunei medicilor în timp de epidemii; în fine, la crearea unui asil pentru convalescenți și bôle incurabile.

Corul bisericii din Brașovul-vechiu invită la *producțiunea literară-musicală* împreunată cu dans, ce se va da Joi, în 6 Ianuarie v. (ziua de Boboteză) în sala hotelului „*Orient*“ Nr. 1. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ ore s'era precis. Intrare: de persoană 1 cor. Venitul curat e destinat pentru înființarea unui cabinet de lectură în Brașovul-vechiu. Suprasolviri și oferte marinimose se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale publică. Bilete se pot căpéta la librăria Ciurcu, la d-l *Eremias* și s'era la cassă.

Morții și răniții războiului din Transvaal. O fôia medicală englesă publică o statistică privitoare la perderile dela Transvaal ale Englesilor. După această statistică, proporția morților și a răniților englesi în războiul dela Transvaal este aceeași, ca și a Germanilor în războiul dela 1870, când tot la 5-3 răniți s'a venit un mort. Perderile acestui război în asemănare cu perderile din vestitele războie de odinioară sunt foarte însemnate. În lupta dela Lipsca au fost tot la doi răniți un mort; în lupta dela Sadova a Austriacilor la trei răniți un mort, în războiul dela 1877—78 Rusii au avut tot la 2-1 răniți un mort.

Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire s'eu stomacul nu funcționăză regulat ceea ce causăză constipație, durere de cap, lipsă de apetit s'eu alte bôle, pot conta la vindecare sigură prin folosirea cunoscutelor *profurii scidlitzi ale lui Moll*. Cutii originale a 2 corse pot căpéta dînic prin postă dela farmacistul *A. Moll* liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmacie din provinciă se s'era preparatul *A. Moll* provădut cu marca de contravenție și subscriere.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care învîtam pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corône (12 fl.); pe șese luni 12 corône (6 fl.); pe trei luni 6 corône (3 fl.); pe o lună 2 corône (1 fl.).

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună 3.50 franci.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

ULTIME SCIRI.

Viena, 16 Ianuarie. În ședința de ađi a delegațiunei austriace ministrul de esterne contele *Goluchowski* a răspuns la tôte acuzările, ce s'au adus contra lui în debaterile delegațiunei. Mai întâi protestă în contra învinuirei, că s'ar amesteca în afacerile guvernului de interne. Despre tripla alianță dîse, că ea garanțeză pacea, și acesta e un privilegiu destul de însemnat. Nu e vina triplei alianțe, decât Germania progresăză mai tare, decât Austro-Ungaria. Numai sub egida triplei alianțe însă monarchia și-a putut întări armata. Vorbi apoi despre politica monarchiei față cu Serbia și se pronunță din nou asupra cestiunei Porților-de-Fier dîcînd, că nu negă, că taxele de peagiu sunt urcate, dér adause, că ele vor fi scărite peste cât-va timp.

Londra, 16 Ianuarie. Agenției „*Reuter*“ i-se anunță din Capstadt, că este causă fundată a-se presupune, că scirea despre mișcările de trupe spre Ladysmith merită credemnt.

Petreceeri.

În *Ghimbar*, lângă Brașov, se va da o petreceere Duminecă în 9 (21) Ianuarie, al cărei venit va fi destinat în favorul *bibliotecilor populare ale despărțemintului Brașov al Asociațiunei*. Intrarea: de persoană 40 cr., de familiă din 3 persoane 80 cr.

DE VECHELE...

Mărul. Chimicesce mărul e compus din următoarele substanțe: din fibre vegetale, albumină, zahăr, gumă, clorophil, acid malic și galic, oxid de calciu, și din o mare cantitate de apă. Între altele, chimiștii germani dîce, că mărul conține fosfor în proporția mai mare, decât ori-ce fruct. Fosforul e foarte apt a încetă substanța nervôsă a creierului și a măduvei spinărei. Acidi mărului sunt de un folos însemnat omenilor cu ocupații sedentare, la cari funcțiunile ficatului sunt încete. Acești acidi sunt agenții eliminării din corp a tuturor materiilor stricăcioase, materii, cari deoa ar rămâne în corp, ar contribui la îngreunarea și slăbirea spiritului.

Animale bețive. Esperiența arată, că unele animale iubesc beuturilo spirituoase. Calul iubescce mai ales vinul roșu, cănele se face bucuros prietin cu berea. La studenții germani există obiceiul, că la petrecerile lor își duc și câni cu ei, cari beau bere pe întrecute cu stăpânii lor. Un învêțat engles a descoperit, că fluturii bărbătuși sunt grozav de bețivi.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

CĂLINDARUL PLUGARULUI
pe anul visect 1900.

A apărut și se poate procura dela
Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Călindar au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul forte bine reușit al lui Avram Iancu. Urmază apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sărbătorile și alte zile schimbătoare, calculul sărbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urmază taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competințele de timbre, măsurile metrice, târgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țera ungurească și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitol privitor la începerea războiului pentru neafâmare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poezia de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitol după Smiles-Schramm). Doina, în șanțuri (poesii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce se facă părintii, ca să-și ferescă copiii de orbi; Cum se tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beaurile pentru copii? Urmază apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoii, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăditele, fcelele și apa de beut). La urmă mai multe povește prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). *Vend.* torii primesc rabatul cuvenit.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Ianuarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.55
Renta de corone ung. 4%	94.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	100.05
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.90
blig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	99.20
Sourii rurali ungare 4%	93.60
Sourii rurale croate-slavone	94.50
Impr. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	137.70
Renta de argint austr.	99.20
Renta de hârtie austr.	99.—
Renta de aur austr.	98.55
Losuri din 1860.	137.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	130.60
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	186.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	133.75
Napoleonori	19.23
Mărci imperiale germane	118.10
London vista	242.30
Paris vista	96.10
Rente de corone austr. 4%	98.95
Note italiene	89.70

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Ianuarie 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.20	Vând.	18.28
Argint român. Cump.	17.60	Vând.	18.—
Napoleonori. Cump.	20.—	Vând.	19.20
Galbeni Cump.	11.20	Vând.	—
Ruble Rusesci Cump.	254.—	Vând.	—
Mărci germane Cump.	11.18	Vând.	—
Lire turcesci Cump.	21.46	Vând.	—
Scris. fonc. Albina 201.—	Vând 5%	203.—	

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciureu și
la Eremias Nepoții.

Publicațiune de licitațiune!

Eforia școlilor centrale române gr. or. din Brașov vinde prin licitațiune verbală cu prețul de esclamară arătat la fiă-care din realitățile sale aflătoare în Brașov suburbial Blumena lângă linia Tramvaiului și adevă:

1. Parcela XII. loc de clădire cu estensiune de 1116.— m². à fl. 1.50
2. „ XIII. „ „ „ „ „ „ 1180.— „ „ „ 2.—
3. „ XIV. pe care se afiă clădiri, case, grajduri și magazine, cu estensiunea de 2049.60 m². prețul fl. 8000.

Licitațiunea pentru vânzarea acestor trei parcele se va ține în 13/25 Ianuarie 1900 st. n. la 9 ore înainte de amăzi în cancelaria Eforiei școlilor centrale române gr. or. din Brașov, unde și până atunci se poate vedea planul de parcelare și se pot vedea condițiunile de licitațiune.

Până în 12/24 Ianuarie st. n. 1900 se pot face și oferte în scris provădute cu vadei de 10% din prețul oferit și cu declarațiunea, că oferta cu condițiunile de licitațiune și că se supune lor. Ofertele în scris sunt a se adresa Eforiei școlilor centrale rom. gr. or. în Brașov.

La dorința cumpărătorului jumătate din preț va putea să rămână instabulat pe parcela cumpărată pe lângă plățirea unei dobândi de 6% anual.

Brașov, din ședința Eforiei școlilor centrale rom. gr. or. ținută la 30 Decemvre 1899. v.

926,1—3. Eforia școlilor cent. rom. ort. res. Brașov,

V. 12—1900.
vegrh. Sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1831 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1899 évi 5958 sz. végzése következtében Jekel Gyula brassói ügyvéd által képviselt Kurmes Péter törösvári lakos javára Ratiu Mária Simon lakos ellen 35 frt. — kr. s jár. erejéig 1899. évi Deczemb. hó 20 én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt es 371 frt. — kr-ra becsült következő ingóságok, u. m. különféle házi butorok és a brassói kir. adóhatalnál létben lévő 2 ezüst gyértya tartó és 1 ezüst olaj tartó nyilvános árverésen eladtnak

Mely árverésnek a zernesti kir. járásbíróság 1899. évi V. 174/2. számú végzése folytán 70 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi június hó 18-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 76 kor. 30 filrban bíróság már megállapított költségek erejéig Simonban Ratiu Mária házában leendő eszközésére 1900. évi Január hó 30-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek besáron el is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten 1900 évi Január hó 13 napján.
HUSZÁR VILMOS.
kir. bírósági végrehajtó.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cută este provădută cu marea de apărsă a lui A. Moll și cu provădărea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diterite bête femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2.—
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcělă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corône 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodel cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corône 1.80. Fie-care bucătă de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărsă A. Moll.

Trimiterea principală prin
Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.
Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.
La deposit se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărsă a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremias Nepoții, Teutsch & Tartler.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta orî-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
- CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
- STATUTE.
- FOI PERIODICE.
- BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
- PROGRAME ELEGANTE.
- BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
- ANUNȚURÎ.
- REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri
- BILANȚURÎ.
- Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, în totă mărimea.
- TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.
- PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
- BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și renoi ori și sand tela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonaji se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aconeză din nou să binevoiască a scrie adresa lamurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. În casul pu-

blicării unui anunciu mai mult se odată se face scădēmēt, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“